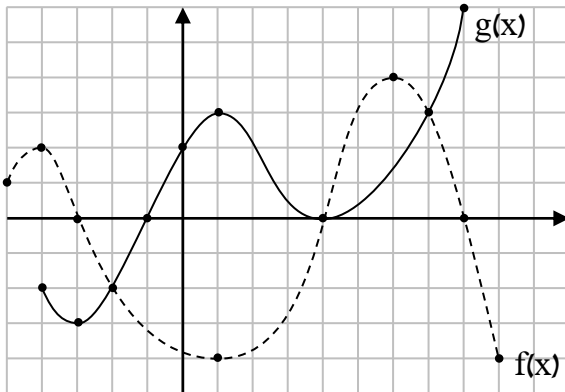

כיתה ט' - מבחן מסכם 1

פרק א': פונקציות (40%)

1. במערכת הצירים שלפניכם מופיעים:

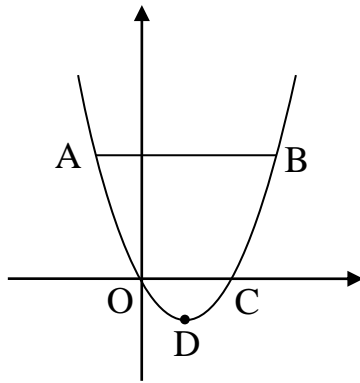
גרף הפונקציה $g(x)$ בתחום: $-4 \leq x \leq 8$ וגרף הפונקציה $f(x)$ בתחום: $-5 \leq x \leq 9$.א. מצאו את הערך המקסימלי של הפונקציה $f(x)$ בתחום הנתון.ב. הקיפו את הנקודה שאינה נמצאת על גרף הפונקציה $g(x)$:. $C(1, -4)$, $B(-3, -3)$, $A(1, 3)$

ג. פתרו את המשוואות:

1. $g(x) = 3$

2. $g(x) = f(x)$

ד. לפניכם מספר טענות. הקיפו את שתי הטענות הנכונות לגבי התחום: $1 < x < 4$:i. בתחום זה הפונקציה $f(x)$ שלילית והפונקציה $g(x)$ יורדת.ii. בתחום זה הפונקציה $f(x)$ עולה והפונקציה $g(x)$ שלילית.iii. בתחום זה ערכי הפונקציה $f(x)$ גדולים מערכי הפונקציה $g(x)$.iv. בתחום זה ערכי הפונקציה $f(x)$ קטנים מערכי הפונקציה $g(x)$.

2. נתון גרף הפרבולה $f(x) = x^2 - 4x$. קדקוד הפרבולה בנקודה D.

הפרבולה חותכת את ציר ה-x בראשית הצירים O ובנקודה C.

א. מצאו את שיעורי הנקודות C ו-D.

ב. נתונה הפונקציה: $g(x) = f(x) + 6$.

מצאו את תחום החיוביות של הפונקציה $g(x)$. נמקו.

הנקודות A ו-B נמצאות על גרף הפרבולה $f(x)$ כך שהישר AB

מקביל לציר ה-x. שיעור ה-x של הנקודה A הוא -1.

ג. חשבו את $f(-1)$.

ד. מצאו את:

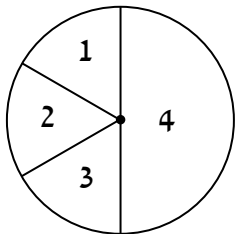
1. שיעורי הקדקוד B. 2. משוואת הישר BC.

ה. חשבו את שטח המשולש ΔABC .

פרק ב': מיומנויות אלגבריות והסתברות (30%)

3. פתרו את המשוואה שלפניכם, רשמו תחום הצבה והציגו את דרך הפתרון:

$$\frac{x}{x+7} = \frac{3}{2x+14} + \frac{11}{x^2-49} + \frac{x}{7-x}$$

4. רולטה מחולקת לארבע גזרות שאינן שוות כמתואר בשרטוט: כל אחת מהגזרות

שעליהן רשומות הספרות 1, 2 ו-3 מהווה שישיית משטח הרולטה והגזרה שעליה

רשומה הספרה 4 מהווה מחצית משטח הרולטה.

א. יוליה סובבה את הרולטה מאות פעמים ומצאה שהספרה 2 התקבלה

כ-100 פעמים. קבעו כמה פעמים, בערך, סובבה יוליה את הרולטה. נמקו.

נימוק:

ב. יובל סובב את הרולטה פעמיים. עבור כל היגד, הקיפו אם הוא נכון או שגוי ונמקו מדוע:

1. ההסתברות שקיבל פעמיים את הספרה 3 היא: $\frac{1}{36}$ נכון / שגוי

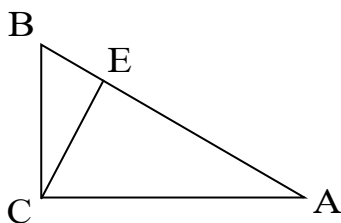
נימוק:

2. ההסתברות שקיבל ספרה זוגית ואחריה ספרה אי זוגית היא $\frac{1}{9}$. נכון / שגוי

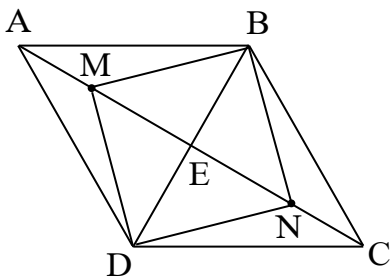
נימוק:

5. מהרטה רכשה שבע מעטפות: חלקן גדולות וחלקן קטנות.
 כל המעטפות הגדולות עלו יחד 20 ש"ח.
 כל המעטפות הקטנות עלו יחד 12 ש"ח.
 נסמן באמצעות x את מחירה של מעטפה קטנה יחידה.
 א. הביעו באמצעות x את מספר המעטפות הקטנות שנרכשו.
 ב. נתון: מעטפה גדולה יקרה ב-1 ש"ח ממעטפה קטנה.
 1. הביעו באמצעות x את מספר המעטפות הגדולות שנרכשו.
 2. חשבו את מחירה של מעטפה קטנה.

פרק ג': גיאומטריה (30%)

6. במשולש ישר הזווית $\triangle ABC$ הישר CE הוא הגובה ליתר AB .
 נתון: $\angle ACE = 60^\circ$.
 א. חשבו את הזוויות $\angle CAE$ ו- $\angle CBE$.
 ב. הסבירו מדוע מתקיים: $BC = 2BE$.
 ג. הוכיחו: $AE = 3BE$.

7. נתון המעוין $ABCD$ שאלכסוניו נחתכים בנקודה E .
 הנקודות M ו- N נמצאות על האלכסון AC .
 הנקודה E היא אמצע הקטע MN .
 א. הסבירו מדוע המרובע $MBND$ הוא מקבילית.
 ב. נתון: $\angle BNE = 45^\circ$. הוכיחו:
 1. $BE = NE$.
 2. המרובע $MBND$ הוא ריבוע.
 ג. נתון: $\angle BAE = 30^\circ$. נסמן: $NE = m$.
 הקיפו את התשובה המתאימה להיות היקף המעוין $ABCD$.

8m² .iv

4m² .iii

8m .ii

4m .i

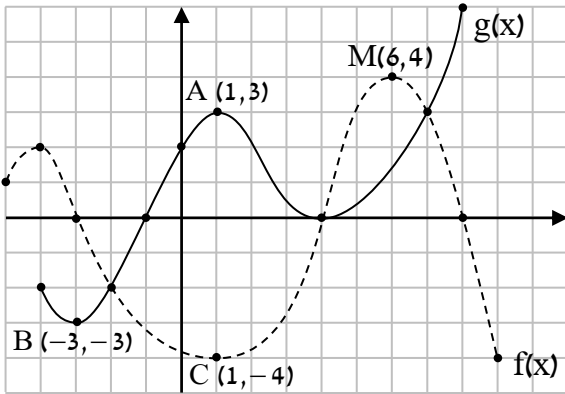
בהצלחה!

תשובות:

- 1 א. 4 . ב. הנקודה C . ג. 1, 7 $x=$ 2 $x=-2, 4, 7$. ד. i-iv .
- 2 א. $C(4, 0)$, $D(2, -4)$. ב. הפונקציה חיובית עבור כל x . ג. $f(-1) = 5$. ד. $B(5, 5)$.
- 2 $y = 5x - 20$. ה. 15 יח"ר .
- 3 1, -0.25 . תחום ההצבה: $x \neq 7, -7$.
- 4 א. 600 (הנימוק בפתרון המלא) . ב. 1 נכון . 2 שגוי .
- 5 א. $\frac{12}{x}$. ב. 1 $\frac{20}{x+1}$. 2 4 ש"ח .
- 6 א. $\sphericalangle CAE = 30^\circ$, $\sphericalangle CBE = 60^\circ$.
- 7 ג. ii .

מבחן מסכם 1 - פתרון מלא

שאלה 1:

במערכת הצירים מופיעים:

גרף הפונקציה $g(x)$ בתחום: $-4 \leq x \leq 8$
 וגרף הפונקציה $f(x)$ בתחום: $-5 \leq x \leq 9$.

א. כדי למצוא את הערך המקסימלי של הפונקציה $f(x)$ נחפש את הנקודה הגבוהה ביותר שעל הגרף, כלומר הנקודה בעלת שיעור ה- y הגבוה ביותר. נקודה זו נמצאת

ברביע הראשון ושיעוריה הם: $M(6,4)$. לכן הערך המקסימלי של הפונקציה $f(x)$ הוא: $y_M = 4$.

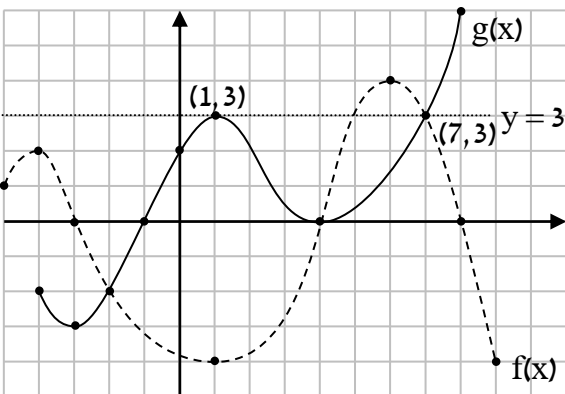
ב. כפי שניתן לראות בשרטוט הנקודות: $A(1,3)$ ו- $B(-3,-3)$ נמצאות על גרף הפונקציה $g(x)$ ואילו הנקודה $C(1,-4)$ נמצאת על גרף הפונקציה $f(x)$ ואינה נמצאת על גרף הפונקציה $g(x)$.

לכן הפתרון הוא: $C(1,-4)$.

ג. נפתור את המשוואות בעזרת הגרפים הנתונים:

1. $g(x) = 3$:

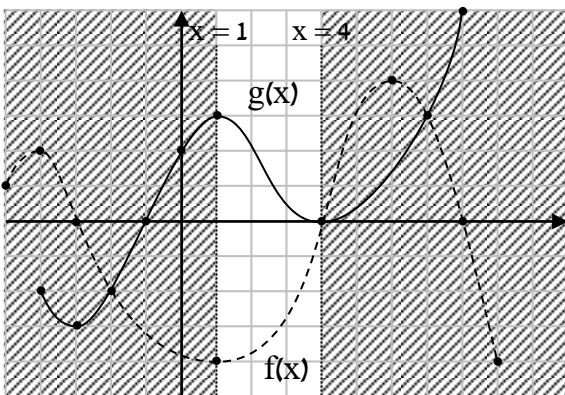
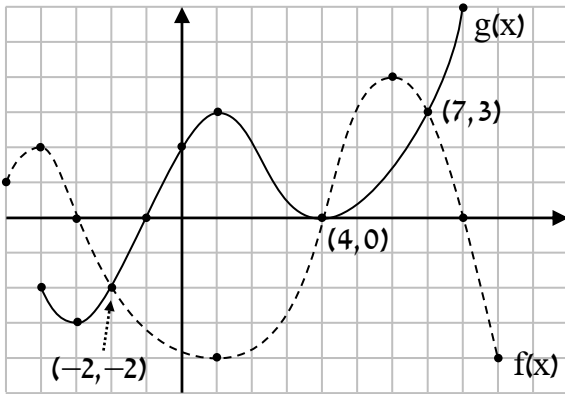
מחפשים אילו ערכי x יש להציב בפונקציה $g(x)$ כך ששיעור ה- y שיתקבל הוא 3. לכן פתרונות המשוואה הם שיעורי ה- x של כל הנקודות על גרף הפונקציה $g(x)$ ששיעור ה- y שלהן הוא $y = 3$. כדי לזהות את הנקודות הללו בשרטוט נוסף במערכת הצירים הנתונה את הישר $y = 3$ המייצג את כל הנקודות ששיעור ה- y שלהן הוא 3 ולאחר מכן נחפש את נקודות החיתוך המשותפות לו ולגרף הפונקציה $g(x)$.

הנקודות המתאימות הן: $(1,3)$ ו- $(7,3)$ ולכן פתרונות המשוואה $g(x) = 3$ הם: $x = 1$ ו- $x = 7$.

2. $g(x)=f(x)$:

מחפשים אילו ערכי x יש להציב בפונקציות $f(x)$ ו- $g(x)$ כך שיתקבלו שיעורי y זהים, כלומר נקודות על שני הגרפים שכשיעורי ה- x שלהן שווים גם שיעורי ה- y שלהן שווים. מכאן שפתרונות המשוואה הם שיעורי ה- x של כל נקודות החיתוך המשותפות לשני הגרפים. הנקודות המתאימות הן: $(-2, -2)$, $(4, 0)$ ו- $(7, 3)$ ולכן פתרונות המשוואה $g(x)=f(x)$ הם: $x = -2$, $x = 4$ ו- $x = 7$.

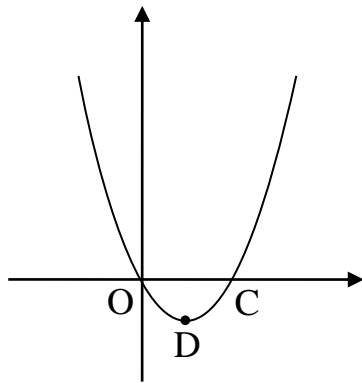

ד. נתבונן בגרפים הנתונים בתחום $1 < x < 4$ ועבור כל טענה נקבע אם היא נכונה או שגויה:

- i. בתחום זה הפונקציה $f(x)$ שלילית והפונקציה $g(x)$ יורדת: כפי שניתן לראות בשרטוט הטענה נכונה.
- ii. בתחום זה הפונקציה $f(x)$ עולה והפונקציה $g(x)$ שלילית: ניתן לראות בשרטוט שהפונקציה $g(x)$ חיובית בתחום הנתון ולכן הטענה שגויה.
- iii. בתחום זה ערכי הפונקציה $f(x)$ גדולים מערכי הפונקציה $g(x)$: ניתן לראות בשרטוט שגרף הפונקציה $g(x)$ נמצא כולו מעל גרף הפונקציה $f(x)$. נסיק שערכי הפונקציה $g(x)$ גדולים יותר בתחום הנתון ולכן הטענה שגויה.
- iv. בתחום זה ערכי הפונקציה $f(x)$ קטנים מערכי הפונקציה $g(x)$: ניתן לראות בשרטוט שגרף הפונקציה $f(x)$ נמצא כולו מתחת לגרף הפונקציה $g(x)$. נסיק שערכי הפונקציה $f(x)$ קטנים יותר בתחום הנתון ולכן הטענה נכונה.

לסיכום, שתי הטענות הנכונות הן: i ו-iv.

שאלה 2:

נתון גרף הפרבולה $f(x) = x^2 - 4x$. קדקוד הפרבולה בנקודה D. הפרבולה חותכת את ציר ה-x בראשית הצירים O ונקודה C.

א. הנקודה C היא נקודת החיתוך של הפרבולה עם ציר ה-x ששיעור ה-x שלה אינו 0 ולכן כדי למצוא אותה נשווה את הפונקציה ל-0 ונקבל:

$$f(x) = 0 \rightarrow x^2 - 4x = 0 \rightarrow x(x - 4) = 0 \quad /: x \neq 0$$

$$\rightarrow x - 4 = 0 \rightarrow x = 4$$

וכיוון ש-C נמצאת על ציר ה-x שיעור ה-y שלה הוא 0.

מכאן ששיעורי הנקודה C הם: $C(4, 0)$.

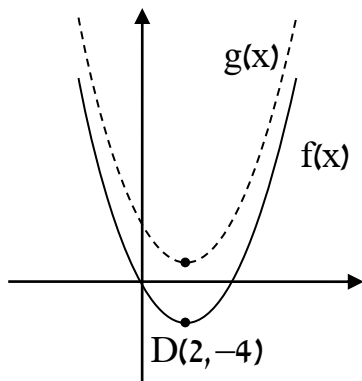
הנקודה D היא קדקוד הפרבולה ולכן נוכל להיעזר בנוסחה הבאה:

$$\text{קדקוד } x = -\frac{b}{2a} \rightarrow x_D = -\frac{(-4)}{2 \cdot 1} = 2$$

כדי למצוא את שיעור ה-y של הנקודה נציב את שיעור ה-x שמצאנו בפונקציה:

$$f(2) = (2)^2 - 4(2) \rightarrow f(2) = 4 - 8 \rightarrow f(2) = -4$$

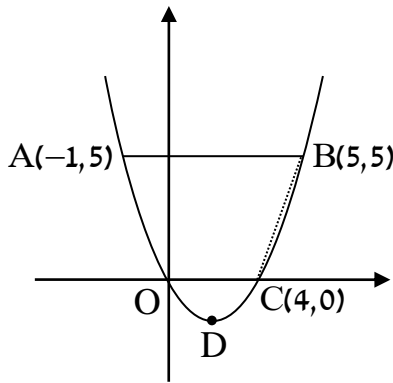
מכאן ששיעורי הנקודה D הם: $D(2, -4)$.

ב. נתונה הפונקציה: $g(x) = f(x) + 6$. הפונקציה $g(x)$ מתקבלת מהעלאת ערכי הפונקציה $f(x)$ ב-6 יח', כלומר גרף הפונקציה $g(x)$ בעל צורה זהה לשל גרף הפונקציה $f(x)$ אך כיוון שערכי ה-y של $g(x)$ גדולים יותר הוא נמצא כולו מעל $f(x)$.

בסעיף א' ראינו ששיעור ה-y של קדקוד הפרבולה $f(x)$, הנקודה הנמוכה ביותר על הגרף במקרה המדובר, הוא $y = -4$. מכאן ששיעור ה-y של הנקודה הנמוכה ביותר על גרף הפונקציה $g(x)$ הוא $y = -4 + 6 = 2$.

מצאנו ששיעור ה-y של הנקודה הנמוכה ביותר על גרף הפונקציה $g(x)$ הוא חיובי ולכן בהכרח כל ערכי $g(x)$ חיוביים ותחום החיוביות של הפונקציה הוא כל x.

ג. הנקודות A ו-B נמצאות על גרף הפרבולה $f(x)$ כך שהישר AB מקביל לציר ה-x. שיעור ה-x של הנקודה A הוא -1.

נחשב את $f(-1)$ בעזרת הצבה בפונקציה הנתונה:

$$f(-1) = (-1)^2 - 4(-1) \rightarrow f(-1) = 1 + 4 \rightarrow \boxed{f(-1) = 5}$$

מכאן ששיעורי הנקודה A הם: $A(-1, 5)$.

ד. 1. שיעור ה-y של הנקודה B זהה לשיעור ה-y של הנקודה A ולכן: $y_B = 5$. נמצא את שיעור ה-x של הנקודה B בעזרת הצבה בפונקציה:

$$f(x) = 5 \rightarrow x^2 - 4x = 5 \rightarrow x^2 - 4x - 5 = 0 \rightarrow (x - 5)(x + 1) = 1$$

$$\rightarrow x = -1, x = 5$$

כיוון ש- $x = -1$ הוא שיעור ה-x של הנקודה A נסיק ששיעורי הנקודה B הם: $\boxed{B(5, 5)}$.

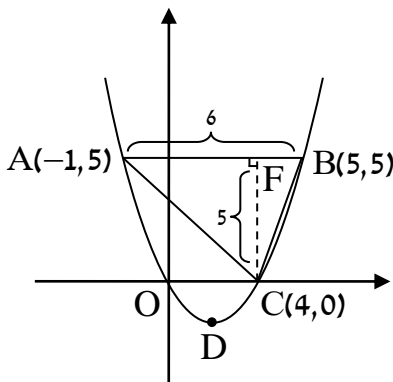
2. כדי למצוא את משוואת הישר BC ראשית נמצא את שיפוע הישר ולאחר מכן נציב בנוסחה המתאימה:

$$m_{BC} = \frac{y_B - y_C}{x_B - x_C} \rightarrow m_{BC} = \frac{5 - 0}{5 - 4} = \frac{5}{1} \rightarrow m_{BC} = 5$$

$$BC: y - y_C = m_{BC}(x - x_C) \rightarrow BC: y - 0 = 5(x - 4)$$

$$\rightarrow \boxed{BC: y = 5x - 20}$$

ה. נחשב את שטח המשולש ΔABC :

כיוון שהישר AB מקביל לציר ה-x, המרחק בין הנקודות A ו-B הוא ההפרש בין שיעורי ה-x שלהן. לכן אורך הבסיס AB הוא:

$$AB = x_B - x_A \rightarrow AB = 5 - (-1) \rightarrow AB = 6$$

גובה המשולש פוגש את הבסיס AB בנקודה F ששיעור ה-y שלה, בדומה לשאר הנקודות על הישר AB, הוא 5. הישר FC מאונך ל-AB ולכן מקביל לציר ה-y. מכאן שהמרחק בין הנקודות F ו-C הוא ההפרש בין שיעורי ה-y שלהן. נסיק שאורך הגובה FC הוא:

$$FC = y_F - y_C \rightarrow FC = 5 - 0 \rightarrow FC = 5$$

כעת נחשב את שטח המשולש ΔABC בעזרת הנוסחה המתאימה:

$$S_{\Delta ABC} = \frac{AB \cdot FC}{2} \rightarrow S_{\Delta ABC} = \frac{6 \cdot 5}{2} \rightarrow S_{\Delta ABC} = 15$$

מכאן ששטח המשולש ΔABC הוא 15 סמ"ר.

שאלה 3:

ראשית, נפרק לגורמים כל מכנה במשוואה $\frac{x}{x+7} = \frac{3}{2x+14} + \frac{11}{x^2-49} + \frac{x}{7-x}$

ניעזר גם בנוסחת הכפל המקוצר: $a^2 - b^2 = (a + b)(a - b)$ ונקבל:

$$\frac{x}{x+7} = \frac{3}{2(x+7)} + \frac{11}{(x+7)(x-7)} + \frac{x}{7-x}$$

נשים לב כי במכנה של השבר הימני ביותר $\left(\frac{x}{7-x}\right)$ מופיע הביטוי $7-x$. כדי להקל על מציאת מכנה

משותף נרצה לכתוב את השבר כך שבמכנה יופיע $x-7$ ולשם כך ניעזר ב"טריק המינוס": נוציא מינוס

כגורם משותף במכנה ונקבל: $\frac{x}{-(-7+x)}$ ולאחר סידור: $\frac{x}{-(x-7)}$ ולבסוף: $-\frac{x}{x-7}$

המשוואה המסודרת היא: $\frac{x}{x+7} = \frac{3}{2(x+7)} + \frac{11}{(x+7)(x-7)} - \frac{x}{x-7}$

קיבלנו כי המכנה המשותף הוא: $2(x-7)(x+7)$.

בשלב זה נמצא את תחום ההצבה של המשוואה, כלומר נדרוש כי המכנה המשותף יהיה שונה מ-0. נקבל:

$$2(x-7)(x+7) \neq 0$$

$$x-7 \neq 0 \rightarrow \boxed{x \neq 7}$$

נתבונן בכל גורם במכפלה בנפרד ונקבל:

$$x+7 \neq 0 \rightarrow \boxed{x \neq -7}$$

כעת נמשיך לפתור את המשוואה. נכפיל את שני אגפי המשוואה במכנה המשותף: $2(x-7)(x+7)$ ונקבל:

$$\frac{x}{x+7} = \frac{3}{2(x+7)} + \frac{11}{(x+7)(x-7)} - \frac{x}{x-7} \quad / \cdot 2(x-7)(x+7)$$

$$\frac{\cancel{2(x-7)}}{x+7} = \frac{\cancel{(x-7)}}{2(x+7)} + \frac{\cancel{2}}{(x+7)\cancel{(x-7)}} - \frac{\cancel{2(x+7)}}{x-7} \rightarrow 2x(x-7) = 3(x-7) + 22 - 2x(x+7)$$

$$\rightarrow 2x^2 - 14x = 3x - 21 + 22 - 2x^2 - 14x \rightarrow 4x^2 - 3x - 1 = 0$$

נפתור את המשוואה הריבועית בעזרת נוסחת השורשים $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$

$$x_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{(-3)^2 - 4 \cdot 4 \cdot (-1)}}{2 \cdot 4} \rightarrow x_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{25}}{8} \rightarrow x_{1,2} = \frac{3 \pm 5}{8}$$

$$x_1 = \frac{3+5}{8} \rightarrow x_1 = \frac{8}{8} \rightarrow \boxed{x_1 = 1} \quad x_2 = \frac{3-5}{8} \rightarrow x_2 = \frac{-2}{8} \rightarrow \boxed{x_2 = -0.25}$$

אחרי פתרון המשוואה, יש לוודא שתחום ההצבה של המשוואה אינו פוסל את הפתרונות.

במקרה זה, תחום ההצבה $x \neq \pm 7$ אינו פוסל את הפתרונות.

לסיכום, פתרונות המשוואה הם: $\boxed{x_1 = 1}$ ו- $\boxed{x_2 = -0.25}$.

שאלה 4:

א. לפי הנתון הספרה 2 התקבלה כ-100 פעמים. נסמן ב- x את מספר הסיבובים שיוליה סובבה את הרולטה בסך הכל. כמו כן, נתון שהגזרה עליה רשומה הספרה 2 מהווה שישיית משטח הרולטה.

מכאן, ההסתברות שהרולטה תעצור על גזרה זו היא: $\frac{1}{6}$. כלומר, 100 הפעמים בהן התקבלה הספרה 2

צפויות להיות שישיית מ- x , שהוא סך כל הסיבובים.

נקבל את המשוואה: $\frac{1}{6} \cdot x = 100$ ולאחר הכפלה ב-6 נקבל: $\boxed{x = 600}$.

לכן, יוליה סובבה את הרולטה כ-600 פעמים.

ב. יובל סובב את הרולטה פעמיים. כלומר, מדובר בשני אירועים בלתי תלויים שהתרחשו האחד אחר השני.

כדי לחשב הסתברות של שני אירועים בלתי תלויים, נכפול את ההסתברויות שלהם זו בזו.

נבדוק את נכונות ההיגדים:

1. **ההיגד נכון.** ההסתברות לקבל את הספרה 3 בסיבוב אחד של הרולטה היא $\frac{1}{6}$. כדי לחשב את ההסתברות

שקיבל 3 בסיבוב הראשון וגם בסיבוב השני, נכפול את שתי ההסתברויות הללו ונקבל: $\frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6} = \frac{1}{36}$.

2. **ההיגד שגוי.** הספרות הזוגיות הן 2 ו-4 והן מכסות $\frac{1}{2} + \frac{1}{6} = \frac{2}{3}$ משטח הרולטה ולכן ההסתברות לקבל

ספרה זוגית היא: $\frac{2}{3}$. הספרות האי-זוגיות הן 1 ו-3 והן מכסות $\frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{1}{3}$ משטח הרולטה ולכן ההסתברות

לקבל ספרה אי-זוגית היא: $\frac{1}{3}$. כדי לחשב את ההסתברות ששני האירועים הבלתי תלויים יקרו, נכפול את

ההסתברויות שלהם ונקבל: $\frac{1}{3} \cdot \frac{2}{3} = \frac{2}{9}$.

שאלה 5:

א. נסמן ב- x את מחירה של מעטפה קטנה. נתון כי כל המעטפות הקטנות עלו יחד 12 ש"ח. ניעזר בטבלה הבאה עבור המעטפות הקטנות:

עלות כוללת	מחיר ליחידה	כמות
12	x	

נזכור את הקשר: **כמות * מחיר ליחידה = עלות כוללת** ולאחר סידור נקבל: **כמות = $\frac{\text{עלות כוללת}}{\text{מחיר ליחידה}}$**

נציב את הנתונים מהטבלה ונקבל כי כמות המעטפות הקטנות שנרכשו היא: $\frac{12}{x}$

ב. 1. נתון כי מעטפה גדולה יקרה ב-1 ש"ח ממעטפה קטנה ולכן בהתאם לסעיף א', מחיר מעטפה גדולה הוא: $x+1$.

2. נתון כי העלות הכוללת של המעטפות הגדולות היא 20 ש"ח. נמלא את הנתונים בטבלה:

עלות כוללת	מחיר ליחידה	כמות
20	$x+1$	

נביע, בדומה לסעיף א', את כמות המעטפות הגדולות שנרכשו: $\frac{20}{x+1}$

לפי הנתון, מהרטה רכשה 7 מעטפות בסך הכל. נחבר את כמות המעטפות הקטנות שרכשה $\left(\frac{12}{x}\right)$

ואת כמות המעטפות הגדולות שרכשה $\left(\frac{20}{x+1}\right)$ ונקבל את המשוואה: $\frac{12}{x} + \frac{20}{x+1} = 7$

נכפול את שני האגפים במכנה המשותף $x(x+1)$ ונקבל:

$$\frac{12}{x} + \frac{20}{x+1} = 7 \quad / \cdot x(x+1)$$

$$\frac{12}{x} + \frac{20}{x+1} = 7 \quad \rightarrow \quad 12(x+1) + 20x = 7x(x+1)$$

$$\rightarrow 12x + 12 + 20x = 7x^2 + 7x \rightarrow 7x^2 - 25x - 12 = 0$$

נפתור את המשוואה הריבועית בעזרת נוסחת השורשים

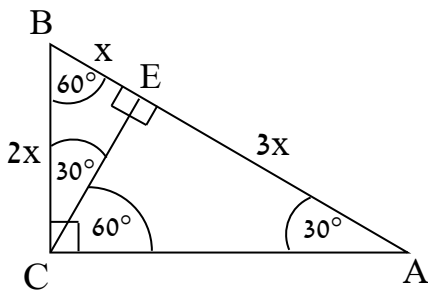
$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$x_{1,2} = \frac{25 \pm \sqrt{(-25)^2 - 4 \cdot 7 \cdot (-12)}}{2 \cdot 7} \rightarrow x_{1,2} = \frac{25 \pm \sqrt{961}}{14} \rightarrow x_{1,2} = \frac{25 \pm 31}{14}$$

$$x_1 = \frac{25 + 31}{14} \rightarrow x_1 = \frac{56}{14} \rightarrow x_1 = 4 \quad x_2 = \frac{25 - 31}{14} \rightarrow x_2 = \frac{-6}{14} \rightarrow x_2 = -\frac{6}{14}$$

כיוון שלא ייתכן כי מחירה של מעטפה קטנה הוא שלילי, נפסול את הפתרון השלילי x_2 ונקבל כי מחירה של מעטפה קטנה הוא 4 ש"ח.

שאלה 6:

א. נסמן את הנתונים בשרטוט ונחשב את כל הזוויות:

נתון שהמשולש $\triangle ABC$ ישר זווית	$\angle ACB = 90^\circ$	(1)
נתון	$\angle ACE = 60^\circ$	(2)
נתון שהישר CE הוא הגובה ליתר AB	$CE \perp AB$	(3)
סכום הזוויות במשולש $\triangle ACE$ הוא 180°	$\angle CAE = 30^\circ$	(4)
סכום הזוויות במשולש $\triangle ABC$ הוא 180°	$\angle CBE = 60^\circ$	(5)

מש"ל א'

ב. נסביר מדוע מתקיים $BC = 2BE$:

סכום הזוויות במשולש $\triangle BCE$ הוא 180°	$\angle BCE = 30^\circ$	(6)
סימון	$BE = x$	(7)
במשולש ישר זווית $\triangle BCE$ שזוויותיו $30^\circ, 60^\circ, 90^\circ$ הניצב שמול זווית ה- 30° שווה למחצית מאורך היתר	$BC = 2x$	(8)

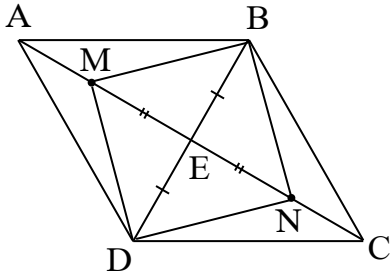
מש"ל ב'

ג. נוכיח $AE = 3BE$:

במשולש ישר זווית $\triangle ABC$ שזוויותיו $30^\circ, 60^\circ, 90^\circ$ הניצב שמול זווית ה- 30° שווה למחצית מאורך היתר	$AB = 4x$	(9)
חיסור קטעים. לפי (7) ו-(9)	$AE = AB - BE = 4x - x = 3x$	(10)
לפי (7) ו-(10)	$AE = 3BE$	(11)

מש"ל ג'

שאלה 7:

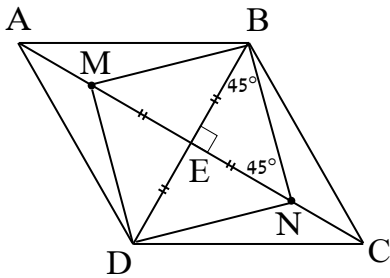

נתון המעוין ABCD שאלכסונו נחתכים בנקודה E.
 הנקודות M ו-N נמצאות על האלכסון AC.
 הנקודה E היא אמצע הקטע MN.

א. נוכיח שהמרובע MBND הוא מקבילית:

נתון	1	המרובע ABCD הוא מעוין
אלכסונו המעוין ABCD חוצים זה את זה	2	$BE = DE$
נתון שהנקודה E היא אמצע הקטע MN	3	$ME = EN$
מרובע שאלכסונו חוצים זה את זה - הוא מקבילית	4	המרובע MBND הוא מקבילית

מש"ל א'

ב.1. נוכיח שמתקיים $BE = NE$:

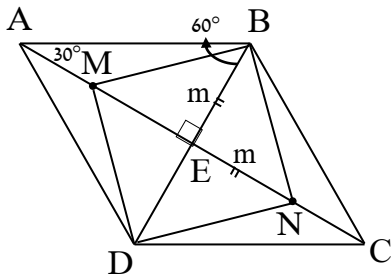
נתון	5	$\angle BNE = 45^\circ$
אלכסונו המעוין ABCD מאונכים זה את זה	6	$\angle BEN = 90^\circ$
סכום הזוויות במשולש $\triangle BEN$ הוא 180° ולכן נוכל לחשב: $\angle BEN + \angle BNE + \angle EBN = 180^\circ \rightarrow 90^\circ + 45^\circ + \angle EBN = 180^\circ \rightarrow \angle EBN = 45^\circ$		
אם במשולש יש שתי זוויות שוות אז המשולש הוא שווה שוקיים	7	$\triangle BEN$ משולש שווה שוקיים \Downarrow $BE = NE$

מש"ל ב'1

ב.2. נוכיח המרובע MBND הוא ריבוע:

לפי (2) ו-(3)	8	$ME = EN, BE = DE$
לפי (7)	9	$BE = NE$
כלל המעבר לפי (8) ו-(9)	10	$BE = DE = NE = ME$
אלכסונו המעוין ABCD מאונכים זה לזה	11	$BE \perp MN$
מרובע שאלכסונו חוצים זה את זה, שווים זה לזה ומאונכים זה לזה - הוא ריבוע	12	המרובע MBND הוא ריבוע

מש"ל ב'2

ג. נבטא את היקף המעוין ABCD באמצעות הפרמטר m :

נתון + סימון	(13) $NE = m, \angle BAE = 30^\circ$
לפי (9) ו-(13)	(14) $BE = NE = m$
השלמה ל- 180° במשולש $\triangle ABE$	(15) $\angle ABE = 60^\circ$
במשולש ישר זווית שזוויותיו $30^\circ, 60^\circ, 90^\circ$ הניצב שמול זווית ה- 30° שווה למחצית מאורך היתר	(16) $AB = 2BE = 2m$
צלעות המעוין ABCD שוות זו לזו	(17) $AB = BC = CD = AD = 2m$

כעת נוכל לחשב את היקף המעוין :

$$P_{ABCD} = AB + BC + CD + AD = 2m + 2m + 2m + 2m \rightarrow P_{ABCD} = 8m$$

מכאן שהתשובה המתאימה היא : ii .8m

מש"ל ג'